

Sesida dals

19 da mars 2013

Communitgà ils

19 da mars 2013

Protocol nr.

235

Relasch da l'ordinaziun davart ulteriuras structuras dal di (ordinaziun davart structuras dal di)

1. Remartgas generalas

a) Applicaziun confurm al senn da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia

L'art. 27 al. 3 da la lescha davart las scolas popularas dal chantun Grischun dals 21 da mars 2012 (lescha da scola) constatescha che la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia vegnia applitgada "confurm al senn". En l'art. 86 da la lescha da scola vegni bain renvià directamain a la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia, ma i sa tracta er qua d'ina applicaziun confurm al senn. Quai signifitga che las disposiziuns da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia vegnan applitgadas er per las structuras dal di, nun che la natira da las structuras dal di pretendian ch'i vegnia divergià (cf. interpretaziun da la validitad confurm al senn da l'art. 219 CPC en la missiva CPC, p. 7338; plinavant commentaris tar l'art. 7 CCS e tar l'art. 314 CCS). La restricziun "confurm al senn" permetta d'applitgar las disposiziuns ch'èn applitgabras pervia dal renviament, mo per fatgs sumegliants uschenavant che las reglas da quels correspundan a l'intent da la norma, a la quala i vegn renvià.

Las structuras dal di e la tgira d'uffants complementara a la famiglia sa distinguan sco segua:

- Tar las structuras dal di porschan las instituziuns ch'èn responsablas per la scola la tgira (art. 27 al. 1 lescha da scola) e betg offerents privats, reconuschids. Quai n'impedescha betg las instituziuns ch'èn responsablas per la scola da

consultar organisaziuns privatas per ademplir lur incumbensas. Formalmain è dentant las instituziuns ch'èn responsablas per la scola ils offerents. Uschia represchenta la purschida da structuradas dal di ina incumbensa publica ch'ina autoritad è obligada da realisar.

- Perquai che las instituziuns ch'èn responsablas per la scola èn cumpetentas per l'organisaziun da las structuradas dal di, resultan er tut ils custs tar ellas e betg tar offerents privats. Per quest motiv è er organisà differentamain il pajament da las contribuziuns tar las structuradas dal di che tar la tgira d'uffants complementara a la famiglia: Perquai che las instituziuns ch'èn responsablas per la scola èn identicas cun ils offerents, ston las contribuziuns (dal chantun e da las personas cun la pussanza dals geniturs) ch'èn vegnidas fixadas en l'ordinaziun qua avant maun vegnir pajadas directamain a las instituziuns ch'èn responsablas per la scola e betg ad offerents privats. Il chantun e las personas cun la pussanza dals geniturs pagan pia contribuziuns ad ina corporaziun da dretg public, q.v.d. a las instituziuns ch'èn responsablas per la scola.
- Las purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia s'extendan sur l'entir onn chalendar, quellas da las structuradas dal di sur l'onn da scola. Per quest motiv vegn fatga la retschertga davart il basegn a differents muments. Las structuradas dal di vegnan organisadas avant il cumenzament da l'onn da scola, las tginas d'uffants complementaradas a la famiglia dentant avant la fin da l'onn.
- Las structuradas dal di èn suttamessas – tenor l'art. 91 al. 1 lit. a e c da la lescha da scola – a la purschida da la scola populara sut la surveglianza da l'uffizi per la scola populara ed il sport (USS) che engascha la partiziun inspecturat da scola e da scolina (I-SS) da realisar concretamain la surveglianza (art. 72 al. 1 lit. a e b da l'ordinaziun da scola). La tgira complementara a la famiglia vegn controllada dal departament d'economia publica e fatgs socials (art. 8 ed art. 9 al. 3 e 4 da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun Grischun; DG 548.300).

Sin fundament da questa differenta natira da las structuradas dal di èn singulas disposiziuns da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia applitgabras mo per part resp. mo confurm al senn.

b) Custs previsibels

Tenor la missiva da la regenza al cussegl grond tar la revisiun totala da la lescha da scola (carnet nr. 6/2011-2012) vegni partì dal fatg che mo ina pitschna procentuala da las scolaras e dals scolars vegnia da nov a profitar da las ulteriuras structuras dal di, il mument che la lescha da scola entra en vigur. Plinavant presuma la missiva ch'il basegn dad otg scolaras e scolars na vegnia betg cuntanschì tar la mesadad da las purschidas e che da las purschidas restantas vegnian subvenziunadas gia ad 80 pertschient sin basa da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants cumplementara a la famiglia, e quai medemamain per quest termin. Quai signifitga che – il mument che la nova lescha da scola entra en vigur il 1. d'avust 2013 – i possa vegnir partì dal fatg ch'i vegnian a resultar mo pitschens custs supplementars per il chantun. Tuttina dastgassi dar en singulas vischnancas in spustament da las purschidas e pia dals custs da las mesiras cumplementaras a la famiglia via vers las mesiras cumplementaras a la scola resp. via vers las ulteriuras structuras dal di. Tut las contribuziuns chantunalas nettas per tut ils uffants en il sector da la tgira d'uffants cumplementara a la famiglia han importà – tenor l'indicaziun da l'uffizi dal servetsch social chantunal – per l'onn 2011 circa 2.2 milliuns francs. Da quels pertutgan circa 200 000 francs scolaras e scolars resp. purschidas cumplementaras a la scola. Per il termin da l'entrada en vigur da la lescha da scola èsi pia da far quint cun spustaments dals custs da fin maximalmain circa 200 000 francs. Perquai che la concepziun exacta da las ulteriuras structuras dal di era anc intscherta il mument da la budgetaziun è vegnida resguardada mo la contribuziun proporziunala dals custs supplementars ch'èn cumprovads en la missiva per la part 2013 da l'onn da scola 2013/2014 (4 mais). Tut ils custs che surpassan l'import dal preventiv 2013 stuessan pudair vegnir cumpensads cun als spustar en il preventiv davent dal sector tgira d'uffants cumplementara a la famiglia via tar las ulteriuras structuras dal di.

2. Remartgas davart las singulas disposiziuns

Art. 1 Champ d'applicaziun

Tar al. 2: I sto vegnir distinguì cura ch'il chantun paga contribuziuns sut l'ordinaziun davart structuras dal di e cura ch'el paga contribuziuns sut l'ordinaziun davart la promoziun da la tgira d'uffants cumplementara a la famiglia en il chantun Grischun dals 15 da schaner 2013 (DG 548.310). Las noziuns "ulteriuras structuras dal di" e

"tgira d'uffants complementara a la famiglia" ston pia vegnir cunfinadas cleramain. En l'ordinaziun davart structures dal di qua avant maun è questa cunfinaziun vegnida fatta en l'art. 2 lit. b e c.

Art. 2 Noziuns

Tar lit. a: La definiziun da las instituziuns ch'èn responsablas per la scola exclude da l'applicaziun las instituziuns da la scolaziun speziala, l'instrucziun privata e las scolas privatas. Ils art. 27 ed 86 da la lescha da scola na pon pia betg vegnir applitgads conform al senn per las instituziuns privatas menziunadas, er sche talas porschan structures dal di.

Tar lit. b e c: Las trais purschidas d'assistenza ch'èn regladas da la lescha vegnan cunfinadas ina da l'autra sco suonda:

Assistenza entaifer las uras da bloc	
Subjects d'assistenza	scolaras e scolars da la scolina e dal stgalim primar
Uras d'assistenza	durant l'avantmezdi entaifer trais uras al stgalim da scolina ed entaifer quatter lecziuns al stgalim primar
Perioda d'assistenza	durant las emnas da scola da glindesdi fin venderdi cun excepziun dals firads

Las uras da bloc garanteschon ina instrucziun nuninterrotta u in'assistenza d'almain trais uras resp. da quatter lecziuns durant l'avantmezdi. Ellas valan mo per il stgalim da scolina e per il stgalim primar (art. 26 al. 1 e 2 lescha da scola). Per eventualas lecziuns d'assistenza durant las uras da bloc na pon las instituziuns ch'èn responsablas per la scola ni incassar contribuziuns da las personas cun la pussanza dals geniturs ni survegnir contribuziuns chantunalas per quest intent. L'assistenza durant las uras da bloc è gratuita per las scolaras ed ils scolars e sto vegnir frequentada obligatoricamain cun excepziun da las uras marginalas.

Ulteriuras structures dal di	
Subjects d'assistenza	scolaras e scolars da la scola populara
Uras d'assistenza	entaifer il temp da las 07.30 fin las 18.00, dentant ordaifer las uras da bloc

Tar lit. d: Cun definir l'unitad d'assistenza cumenzada duai vegnir impedì ch'il chantun stoppia pajar contribuziuns cumplainas per unitads d'assistenza (= in'ura), da las qualas i vegn profità mo durant 5, 10 ubain 15 minutas. Per illustrar servan ils suandants exempels: Sch'i vegn profità d'ina tgira da suentermezdi da las 14.00 fin las 17.40, paja il chantun contribuziuns per quatter unitads d'assistenza. Da las 14.00 fin las 17.00 vegni profità da trais unitads d'assistenza e da las 17.00 fin las 17.40 d'ina unitad d'assistenza da passa 30 minutas, pia d'ina unitad d'assistenza cumenzada. In exempel cuntrari: Sch'i vegn dentant profità da la tgira da suentermezdi da las 14.00 fin las 17.15, han mo trais unitads d'assistenza il dretg da survegnir contribuziuns, perquai che da las 17.00 fin las 17.15 vegni profità mo d'in temp d'assistenza da main che 30 minutas. I n'exista pia nagina unitad d'assistenza en il senn da l'art. 2 lit. d da l'ordinaziun davart ulteriuras structuradas dal di.

En il sector da la tgira d'uffants complementara a la famiglia na datti naginas prescripziuns co che unitads d'assistenza cumenzadas duain vegnir quintadas dals offerents. Tenor l'infurmaziun da l'uffizi chantunal dal servetsch social vegnan quintadas mo uras entiras.

Art. 3 Purschidas d'assistenza da las ulteriuras structuradas dal di

La differenziaziun en questas trais purschidas d'assistenza serva per l'ina ad eruir il basegn ed è per l'otra la premissa per reglar la reconuschientscha. Plinavant vegn questa differenziaziun duvrada per fixar las differentas contribuziuns dal chantun e da las personas cun la pussanza dals geniturs.

Art. 4 Cuntegn e temps da las purschidas d'assistenza

Tar al. 1: La tgira d'avantmezdi garantescha in'assistenza avant il cumenzament da la scola che entschaiva il pli baud a las 7:30 e che dura fin al cumenzament da la tgira da mezdi. En quest connex sto dentant vegnir observà il suandant: Ina purschida d'assistenza en il rom da las structuradas dal di durant las uras da bloc prescrites da la lescha per il stgalim da scolina e per il stgalim primar na datti espressivamain betg. L'assistenza durant las uras da bloc tutga tar la purschida da scola ordinaria e sa distingua da las structuradas dal di en quel senn che las uras da bloc (cun excepziun da las lecziuns marginalas) ston vegnir frequentadas obligatoricamain, ch'i na pon betg vegnir incassadas contribuziuns da las personas cun la

pussanza dals geniturs e ch'i na pon er betg vegnir pajadas contribuziuns en il rom da questa ordinaziun. Perquai che al stgalim secundar I n'exista betg in'obligaziun legala d'instituir uras da bloc, po in basegn d'assistenza d'avantmezdi resultar "durant il temp d'instrucziun". I sto dentant vegnir partì dal fatg ch'il basegn d'ina tala purschida na vegnia strusch ad esser dà.

Tar al. 2: La purschida "tgira da mezdi" sto ademplir ils suandants giavischs:

- La tgira da mezdi cumpiglia – ultra da l'assistenza – er il gentar.
- Per las personas cun la pussanza dals geniturs èsi ina chaussa centrala che la purschida da tgira da mezdi seguia senza interrupziun las uras regularas da l'instrucziun da l'avantmezdi e dal suentermezdi. Sch'i dat ina "interrupziun", stuess quella durar almain uschè ditg fin ch'il diever d'ina unitad d'assistenza da la tgira d'avantmezdi u da la tgira da suentermezdi sa paja. Exempel: Fin da la tgira da mezdi a las 13:00, unitad d'assistenza da la tgira da suentermezdi da las 13.00 fin las 14.00.
- La tgira da mezdi sto pudair vegnir realisada er da las instituziuns ch'èn responsablas per la scola, las structures dal di ston pudair vegnir realisadas er dals differents stgalims da scola resp. da las differentas classas che han differents uraris. Exempel: Fin da l'instrucziun da scolina: a las 11.15; Fin da l'instrucziun dal stgalim primar: a las 11.30; Fin da l'instrucziun dal stgalim secundar I: a las 12.15.

La disposiziun qua avant maun per la tgira da mezdi resguarda ils temps d'instrucziun che valan en general per ina instituziun ch'è responsabla per la scola durant l'avantmezdi e durant il suentermezdi sco er ils giavischs menziunads. Las instituziuns ch'èn responsablas per la scola pon fixar il cumenzament e la fin da la tgira da mezdi en il rom da questa disposiziun ed als drizzar uschia tenor las pretensiuns che differeschan da lieu a lieu. La fin generala da l'instrucziun da l'avantmezdi resp. il cumenzament general da l'instrucziun dal suentermezdi sa basa sin il temp da mezdi regular tenor l'urari da scola; il temp da mezdi che vala durant l'entira emna. Igl è pia p.ex. irrelevant cura ch'ina tscherta classa primara cumenza cun l'instrucziun in tschert suentermezdi. Igl è er irrelevant che la mesemna croda davent l'instrucziun dal suentermezdi. Relevant èsi sulettamain cura che tut las classas d'ina instituziun ch'è responsabla per la scola cumenzan usitadamain cun l'instrucziun.

Sch'i na vegn betg purschida ina tgira da mezdi, sa drizzan la fin da la tgira d'avantmezdi ed il cumenzament da la tgira da suentermezdi tenor ils temps fixads da l'instituziun ch'è responsabla per la scola, cur ch'ella eruescha il basegn per la tgira da mezdi tenor l'art. 6 al. 3.

Tar al. 3: La tgira da suentermezdi garantescha – tenor l'art. 6 da l'ordinaziun davart structuradas dal di – l'assistenza suenter la fin da la tgira da mezdi fin las 18.00. En quest connex stoi vegnir resguardà che – cuntrari a l'avantmezdi – i n'exista betg in'obligaziun da fixar uras da bloc per il suentermezdi.

Tar al. 4: Quest alinea permetta da realisar pragmaticamain las interfatschas tranter la tgira d'uffants complementara a la famiglia e la tgira d'uffants complementara a la scola. Uschia po l'uffizi per exempel fixar – per il cas che scolaras e scolaras che vegnan tgirads fin las 18.00 en il rom da las structuradas dal di e che basegnan ultra da quai in'assistenza da las 18.00 fin las 19.00 – che l'entira assistenza (q.v.d. da las 18.00 fin las 19.00) possa vegnir quintada sur las structuradas dal di. Quai vala natiralmain mo sut la cundiziun che l'instituziun respectiva ch'è responsabla per la scola saja pronta da metter a disposiziun ina purschida suenter las 18.00. L'obligaziun da metter a disposiziun ina purschida vala mo fin las 18.00.

L'intenziun da questa disposiziun è quella d'evitar ina separaziun dals custs resp. da las contribuziuns en singulas uras tranter la tgira d'uffants complementara a la famiglia e la tgira d'uffants complementara a la scola.

Art. 5 Unitads d'assistenza

Tar al. 1: Questa regulaziun correspunda a quella en l'art. 5 al. 1 da l'ordinaziun davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia.

Tar al. 2: Ina tgira da mezdi correspunda ad in'unitad d'assistenza. Cun auters plets: Er sch'ina tgira da mezdi dura pli ditg ch'ina ura, vala ella mo sco in'unitad d'assistenza.

Art. 6 Obligaziun da purschida en cas da basegn

Tar al. 1: Quest alinea è areguard il cuntegn ina copia da l'art. 27 al. 1 da la lescha da scola. Cun leger questa ordinaziun vegni dentant regurdà al princip che oblighe-

scha las instituziuns ch'èn responsablas per la scola da porscher ulteriuras structuradas dal di en cas da basegn (detagls davart il basegn vesair al. 2). La disposiziun da l'obligaziun da purschida n'impedescha betg che instituziuns ch'èn responsablas per la scola porschian structuradas dal di er, sch'il basegn tenor l'art. 6 al. 2 n'è betg dà. Las purschidas d'assistenza valan er en quest cas cun dretg da survegnir contribuziuns.

Tar al. 2: Las instituziuns ch'èn responsablas per la scola èn obligadas d'installar ina unitad d'assistenza, sche las personas cun la pussanza dals geniturs dad otg scolaras e scolars giavischan quai. Il basegn vegn eruì en quest connex adina per ina tscherta unitad d'assistenza, da la quala il cuntegn, las uras ed il lieu vegnan fixads da l'instituziun ch'è responsabla per la scola. Il basegn sto vegnir cumprovà per lieu da scola.

L'exempel suandant metta en evidenza il princip da l'obligaziun da purschida: Sche trais scolaras giavischan ina tgira da suentermezdi da las 14.00 fin las 15.00, nov scolars da las 15.00 fin las 16.00 e tschintg scolaras da las 16.00 fin las 17.00, exista in'obligaziun da purschida mo per la tgira da suentermezdi da las 15.00 fin las 16.00. Per las unitads d'assistenza da las 14.00 fin las 15.00 sco er da las 16.00 fin las 17.00 n'exista nagina obligaziun da purschida. Sco menziunà sut l'al. 1 statti dentant liber a l'instituziun respectiva ch'è responsabla per la scola da porscher tuttina questas unitads d'assistenza.

Tar al. 3: Quest alinea precisescha l'eruida dal basegn. Il basegn vegn eruì mintga onn, en moda ch'i sto vegnir fixà in termin. Annunzias che arrivon suenter la scadenza da quest termin u annunzias da partenza posteriuras pon bain vegnir resguardadas, n'influenzeschan dentant betg pli il resultat da l'eruida dal basegn ch'è relevant per l'obligaziun da purschida.

Exempel: Las personas cun la pussanza dals geniturs dad otg scolaras e scolars èn s'obligads per la tgira da mezdi. Alura annunzia il bab d'ina da questas scolaras a l'instituziun ch'è responsabla per la scola che sia figlia na vegnia betg a frequentar la tgira da mezdi durant il proxim onn da scola. Sche l'annunzia arriva suenter la scadenza dal termin per l'eruida dal basegn, na dastga l'instituziun ch'è responsabla per la scola betg pli resguardar questa partenza. Cun auters plets, il basegn eruì dad otg scolaras e scolars vala er, sche la finala prendan part mo set. L'instituziun ch'è re-

sponsabla per la scola fiss en quest cas obligada da porscher la tgira da mezdi. En il cas cuntrari na vala nagina obligaziun da purschida, sch'il basegn erui importa mo set scolaras e scolaras e sche las persunas cun la pussanza dals geniturs d'in otgavel scolar annunzian il basegn suenter la scadenza dal termin per l'eruida dal basegn.

Tar al. 4: La publicaziun da las purschidas d'assistenza che las instituziuns ch'èn responsablas per la scola èn obligadas da far dus mais avant il cumenzament da la scola, dat a las persunas cun la pussanza dals geniturs la pussaivladad da planisar l'onn da scola. Questa regulaziun temporal ha il dischavantatg che las persunas cun la pussanza dals geniturs n'enconuschan il mument ch'il basegn vegn erui anc betg per forza il nov urari. Quai n'è betg gravant, tant pli che per la tgira da mezdi na sto l'urari betg esser enconuscent e per la tgira d'avantmezdi u per la tgira da suentermezdi pon las persunas cun la pussanza dals geniturs far valair lur basegn independentamain da l'urari. Ultra da quai relativeschan las uras da bloc da l'avantmezdi il problem al stgalim da scolina ed al stgalim primar. Problematicas èn mo las situaziuns, en las qualas in scolar primar ha p.ex. sia instrucziun pir puspè a las 15.00. Senza enconuschientscha da l'urari da scola na pon sias persunas cun la pussanza dals geniturs betg prevair il basegn d'ina tgira da suentermezdi da las 14.00 a las 15.00. Quests cas speziels ch'i dat mo da rar vegnan las instituziuns ch'èn responsablas per la scola a tractar cun il quità necessari ed ellas vegnan a chattar soluziuns nunbirocraticas (p.ex. eruir il basegn per las uras marginalas ina segunda giada suenter la repartiziun da l'urari).

Art. 7 Perioda da l'obligaziun da purschida

Tar lit. b: Ils firads cumpiglian ils firads dal dretg federal, chantunal e mintgamai communal tenor l'art. 20a al. 1 da la lescha federala davart la lavur en l'industria, en il mastergn ed en il commerzi dals 13 da mars 1964 (lescha da lavur; CS 822.11) sco er l'art. 2 al. 1 lit. b ed art. 3 da la lescha chantunala davart ils dis da paus publics dals 22 da settember 1985 (DG 520.100).

Art. 8 Cumpetenzza da las instituziuns ch'èn responsablas per la scola

Tar al. 1: Las instituziuns ch'èn responsablas per la scola èn cumpetentas per la gestiun da las ulteriuras structures dal di. La gestiun da las structures dal di cumpiglia p.ex. la finanziaziun, l'organisaziun e la garanzia da qualidad da las purschidas

d'assistenza, l'engaschament e la direcziun da las collavuraturas e dals collavuratur, la conclusiun da contracts d'assicuranza sco er la responsabladad per la realisaziun confurma a la lescha.

Art. 9 Cumpetenzza da l'uffizi

Al. 2 lit. a e b: L'incumbenza da surveglianza è chausa dal USS. La surveglianza lascha el far a la partiziun inspecturat da scola e da scolina che evaluescha periodicamain las scolas popularas (art. 72 al. 1 lit. b ordinaziun da scola) e che ha inavasta savida professiunala tant dal sector pedagogic sco er dal sector da l'evaluaziun. La partiziun inspecturat da scola e da scolina posseda ultra da quai structuras existentas en furma da tschintg inspecturats districtuals cun en tut 16 inspecturas ed inspecturs. Questas sinergias vali da nizzegiar.

La partiziun inspecturat da scola e da scolina è er responsabla per verifitgar las premissas da la renconuschientscha e per eruir il basegn. Questa verificaziun vegn fatta a chaschun da l'evaluaziun periodica da las scolas popularas. Uschia crodan davent duas incumbensas administrativas che chaschunan gronds custs: Per l'ina daventa obsoleta l'istanza separada per la surveglianza da las structuras dal di, sco ch'ella era prevista en l'art. 5 al. 2 da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. Per l'otra eviteschan las instituziuns ch'èn responsablas per la scola ed il chantun in augment da la lavur administrativa e dals custs da personal, cun renconuscher las purschidas d'assistenza.

Al. 2 lit. c: La lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia prescriba en l'art. 6 al. 2 che l'instituziun ch'è responsabla per la scola stoppia sa participar almain en la medema dimensiun sco il chantun als custs normads. Perquai che l'ordinaziun davart structuras dal di na pretenda betg in rendaquint annual detaglià davart ils custs da las instituziuns ch'èn responsablas per la scola, mabain lavura cun contribuziuns pauschalisadas per persuna (vesair explicaziun tar l'art. 13), sto questa prescripziun vegnir verifitgada autramain. Il USS pretenda pia da las instituziuns ch'èn responsablas per la scola mintga quatter onns in rendaquint detaglià davart lur custs effectivs. Cun quest rendaquint poi sco emprim vegnir examinà, sch'ils custs normads ch'èn vegnids fixads dal chantun ston vegnir adattads, e sco segund sche las instituziuns ch'èn responsablas per la scola sa participeschan almain en la medema dimensiun sco il chantun.

Art. 10 Renconuschientscha da las purschidas d'assistenza

Tar al. 2: Il cuntegn da questa disposiziun resulta e contrario da l'art. 2a al. 1 da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia ch'è vegnì revedì indirectamain cun la revisiun totala da la lescha da scola. Las premissas per renconuscher las purschidas d'assistenza pervengan da las pretendiuns envers ils offerents privats che sa chattan en l'art. 9 da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. Perquai che las instituziuns ch'èn responsablas per la scola, sco corporaziuns da dretg public, adempleschan dentant gia intginas da questas premissas, vegn concedida la renconuschientscha gia cur che a) las purschidas vegnan gestidas sin basa d'utilitad publica ed èn accessiblas al public; d) in'assistenza sufficiente e qualifitgada vegn garantida en locals adattads per quai; ed f) las tariffas approvadas vegnan applitgadas.

Tar lit. f: Las tariffas ston correspunder a las prescripciuns dals art. 14 ss. da l'ordinaziun davart structuradas dal di, per vegnir approvadas. L'approvaziun da las novas tariffas vegn fatga mintgamai cun renconuscher las purschidas d'assistenza (art. 12).

Art. 11 Procedura da renconuschientscha

La procedura da renconuschientscha prevesa che las instituziuns ch'èn responsablas per la scola stoppian far ina dumonda a l'uffizi, per che quel possa renconuscher l'emprima giada lur purschidas d'assistenza. L'uffizi decida davart la renconuschientscha sin fundament dals documents che vegnan pretendids en l'al. 3.

A chaschun da l'evaluaziun tras la partiziun inspecturat da scola e da scolina vegnan examinadas las premissas da renconuschientscha da las purschidas d'assistenza. Per quest intent sto l'instituziun ch'è responsabla per la scola preschentar ils documents menziunads en l'al. 3. Sa basond sin ils resultats da la controlla decida l'uffizi davart la renovaziun da la renconuschientscha per maximalmain quatter onns.

Tar al. 3 lit. d: Las prescripciuns dal dretg da protecziun da datas renvieschan a l'art. 2 al. 2 da la lescha chantunala davart la protecziun da datas dals 10 da zercladur 2001 (LCPD; DG 171.100), la quala da sia vart declera per applitgabla la lescha federala davart la protecziun da datas dals 19 da zercladur 1992 (LPD; CS 235.1). Resguardond questas prescripciuns è la publicaziun da las qualificaziuns da las

collavuraturas e dals collavuratur nünproblematica dal punctg da vista dal dretg davart la protecziun da datas.

Art. 12 Approvaziun da las tariffas

L'art. 7 al. 2 e l'art. 9 al. 1 lit. f da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia prevesan in'approvaziun da las tariffas per las personas cun la pussanza dals geniturs. Cura ed en tge intervals temporals che questa approvaziun sto vegnir fatga lascha il legislatur avert. Perquai che las instituziuns ch'èn responsablas per la scola èn corporaziuns da dretg public e betg organisaziuns privatas, n'è ina controlla che surpassa la surveglianza dal dretg da scola betg necessaria. Cun renconuscher las purschidas d'assistenza valan pia er las tariffas per las contribuziuns da las personas cun la pussanza dals geniturs sco approvadas, sche ellas sa movan en il rom da l'art. 14 da l'ordinaziun davart structuradas dal di. Sche las tariffas ston vegnir adattadas tranter las evaluaziuns da las scolas, instrueschan las instituziuns ch'èn responsablas per la scola il USS a chaschun dal rendaint annual tenor l'art. 13 al. 3 da l'ordinaziun davart structuradas dal di, e quai pertutgant la midada futura da las tariffas, ed ellas agiunschan il reglament da tariffas actual e futur. Cun il pajament da las contribuziuns chantunalas vala il nov reglament da tariffas sco approvà.

Art. 13 Contribuziuns chantunalas

Tar al. 1 fin 3: La basa legala per las contribuziuns chantunalas è l'art. 6 da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. L'applicaziun confurma al senn da quest artitgel po dentant vegnir fatga mo per part u mo cun modificaziuns, perquai che la natira da las structuradas dal di sa distingua en quest punct fundamentalmain da la natira da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. Sco mussà en l'introducziun, n'è la gestiun da las ulteriuras structuradas dal di betg en la responsabladad d'offerents privats, mabain en la cumpetenzza da las instituziuns ch'èn responsablas per la scola. Il chantun e las personas cun la pussanza dals geniturs pagan pia contribuziuns a las instituziuns ch'èn responsablas per la scola.

Tenor l'art. 27 al. 1 da la lescha da scola na vegnan las plazzas d'assistenza cun dretg da survegnir contribuziuns per purschida da structura dal di betg fixadas dal chantun – cuntrari a la tgira d'uffants complementara a la famiglia – mabain

determinadas dal basegn. Sche quest basegn exista, èn las instituziuns ch'èn responsablas per la scola obligadas da realisar la purschida d'assistenza ed il chantun è obligà da sa participar finanzialmain. Perquai n'èsi betg necessari ch'il chantun fixeschia ordavant las plazzas d'assistenza.

Da pretender in rendaquint detaglià da las instituziuns ch'èn responsablas per la scola, sco dals offerents privats, cuntrafa a la natira da la relaziun tranter il chantun e las vischnancas. Sco en auters secturs pretenda il chantun in rendaquint che al permetta da calcular sia contribuziun. In rendaquint detaglià percurter n'è betg necessari.

Perquai ch'il rendaquint detaglià n'è betg giustificà, na sto er betg la contribuziun procentuala als custs normads vegnir calculada da nov mintga onn. L'ordinaziun davart structures dal di prevesa perquai contribuziuns pauschalisadas per persuna che sa chattan entaifer il rom da 15 fin 25 pertschient dals custs normads ch'èn vegnids fixads dal chantun (art. 6 lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia).

Las pauschalas ch'il chantun paga tenor l'al. 2 a las instituziuns ch'èn responsablas per la scola sa basan sin ils custs normads che l'uffizi dal servetsch social ha erui per purschidas complementaras a la famiglia per l'onn 2012. Ils custs normads intermediars per purschidas complementaras a la famiglia importan 9.05 francs per ura. Cun ina tariffa da contribuziun da 20 pertschient per purschidas existentas resulta ina pauschala arrundada da 2 francs per unitad d'assistenza da la tgira d'avantmezdi e da la tgira da suentermezdi. La pauschala per la tgira da mezdi vegn calculada sin fundament da la durada intermediara da la tgira da mezdi dad 1.5 uras. Quai dat ina pauschala per la tgira da mezdi da 3 francs.

Quintadas vegnan adina unitads d'assistenza entiras (q.v.d. arrundadas sin uras entiras), en moda ch'ina unitad d'assistenza tenor l'art. 2 lit. d da l'ordinaziun davart structures dal di importa almain 30 minutas.

Tar al. 4: Perquai ch'i sa tracta da contribuziuns relativamain pitschnas, n'èsi betg necessari che tut las persunas participadas adattian las pauschalas mintga onn a la chareschia. La regulaziun previsa permetta ina procedura administrativa raschun-aivla per adattar las pauschalas a la chareschia.

Art. 14 Contribuziuns da las persunas cun la pussanza dals geniturs

Tar al. 1: Tenor l'art. 15 da la lescha da scola pon las instituziuns ch'èn responsablas per la scola incassar da las persunas cun la pussanza dals geniturs contribuziuns per unitads d'alimentaziun e per unitads d'assistenza en il rom da las ulteriuras structuradas dal di.

Tar al. 2: Sco l'art. 9 al. 2 lit. c da l'ordinaziun davart structuradas dal di ha er quest alinea l'intent da realisar il princip tenor l'art. 6 al. 2 da la lescha davart la promoziun da la tgira complementara a la famiglia, tenor il qual l'instituziun ch'è responsabla per la scola sto sa participar als custs normads almain en la medema dimensiun sco il chantun. Sch'il USS constatescha – a chaschun da la verificaziun periodica dal rendaquint dals custs tenor l'art. 9 al. 2 lit. c da l'ordinaziun davart structuradas dal di – ch'il chantun paga contribuziuns pli autas ch'ina instituziun ch'è responsabla per la scola, dispona el cun quest alinea davart meds giuridics per far in'adattaziun. Il USS po ultra da quai – sa basond sin quest alinea – envidar l'instituziun ch'è responsabla per la scola da reducir proporziunalmain las contribuziuns da las persunas cun la pussanza dals geniturs, sch'i dat ina disproporziun tar la repartiziun dals custs tenor l'art. 6 al. 2 da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia.

Tar al. 3: Tenor l'art. 7 al. 1 da la lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia èsi prescrit stringentmain che las tariffas da las persunas cun la pussanza dals geniturs stoppian vegnir fixadas tenor la capaciad economica da las persunas cun la pussanza dals geniturs. Quai pon las instituziuns ch'èn responsablas per la scola prescriber er per las purschidas en il rom da questa ordinaziun. Tut tenor las relaziuns localas po dentant in'obligaziun generala chaschunar custs administrativs sproporziunads. Pervia da quai stoi vegnir desistì d'ina tala.

3. "Buna legislaziun"

Las directivas per la legislaziun (cf. conclus da la regenza dals 16 da november 2010, protocol nr. 1070) vegnan observadas cun questa ordinaziun.

La regenza concluda:

1. L'ordinaziun davart ulteriuras structuradas dal di (ordinaziun davart structuradas dal di) vegn relaschada.
2. Communicaziun a: chanzlia chantunala per la publicaziun en la collecziun uffiziala da leschas ed en il cudesch da dretg grischun; instituziuns ch'èn responsablas per la scola da las scolas popularas e da las scolinas en il chantun Grischun (cun ina brev separada; tras l'uffizi per la scola populara ed il sport); uniun grischuna dals cussegls da scola, dunna Gabriela Aschwanden, presidenta, Via Calanda 23, 7013 Domat; uniun "magistraglia dal Grischun", signur Fabio Cantoni, president, Erikaweg 6, 7000 Cuir; uniun da mainascolas dal Grischun, signur Eugen Huber, president, 7076 Parpan; departament d'economia publica e fatgs socials; uffizi dal servetsch social; controlla da finanzas; departament da finanzas e vischnancas; finanzas & controlling DECA; uffizi per la scola populara ed il sport (sin via electronica); departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient.

En num da la regenza

Il president:

H. Trachsel

Il chancelier:

dr. C. Riesen